

Víz alatti erdő

Fotó: Násfay házaspár

Gyermekkoromban szüleim az 1945-ös budapesti árvíz által összedöntött házá-
nak elázott könyvtárát az új családi ház
padlására menekítették. Ott szárítgatta
édesapám, mígnem levált borítóval és a
víztől fodorosra száradt kötetek arra íté-
tettek, hogy ott maradjanak fent a köny-
vespolcra alkalmatlan külsejükkel. Pe-
dig valóságos kincseshánya volt az a
néhány tucat megrongálódott könyv. A
legizgalmasabbak a Brehm-kötetek vol-
tak. Színes betéteiken találkoztam
először a víz alatti világ korallerdeivel.
Az ezer színben pompázó állatkák által
növesztett képződmények csodálatos
világával. Az emlékképek hatására
kezdtém bűvárkodni a tatai Fényes-for-
rás kristálytisztá vizében, majd az Adria
sós valóságában.

Az Erfa-Tours utazási ajánlata közt
bukkantam rá a vörös-tengeri pihenési
lehetőségre. Oda, ahol az ausztrál Nagy
Korallgát utáni legszebb víz alatti
képződményeit csodálhatja a turista.
Nem kell más hozzá, mint egy szem-
üveg, egy légzőpipa és egy lábuszony.
A tenger nélküli országok kirándulóit
kettős élmény várja. A tenger soha meg-
nem unható látványa és a víz alatti élet
sokszínű kavalkádja. Jószerivel két vilá-
got csodálhat az oda látogató ugyan-

azért a pénzért. És az összeg nem is oly
nagy, ha belegondolunk, hogy az úti-
költséggel, ellátással nem kerül sokkal
többre a Sínai-félsziget legdélibb részére
utazni, mint egy balatoni nyaralás, ha
nincs költségcsökkentő lehetőségünk.

Sharm el Sheikh turisztikai lehetősé-
gét alig több mint egy évtizede kezd-
ték el kihasználni arab barátaink. A ba-
rát jelző teljes meggyőződéssel írom le,
mert egyhetes ottartózkodásom alatt
csak kedvességet és derűt tapasztal-
tam.

A korallszirt a keskeny homokos
parttól szinte azonnal kezdődik a Club Fanara előt-
ti partszakaszon. November közepe
lévén a huszonhá-
rom fokos kristály-
tisztá tengervíz –
mire végzünk a
reggelivel – a
csendesedő szél
után kisimultan fo-
gad. Szemüveg,
pipa, uszony fel,
és irány a korall-

pad nyílt víz felőli része. Az alig méter
mély vízben – mely a korallképződ-
mények fölött hullámozik lassan – hala-
dok előre. Nyugodt tempóim nem za-
varják az alattam nyüzsgő életet. A szín-
orgiában pompázó papagájhalak
csőrszerű szájukkal böködik a korallo-
kat. Az elhalt korallpolipok milliárd
mészvázából keletkezett pad kisebb-
nagyobb repedéseiben megtelepedtek
az óriáskagylók. Nyitott héjuk – mint
bujá kék rúzzsal vastagon kent női aj-
kak – szűrik a vizet, reggelizik a beszí-
vott apró egysejtűeket. A korallszirt ke-
letkezésekor kialakult nagyobb üregek-
ben a gyakorlott bűvár nemcsak a nap-
pal pihenő murénákat pillanthatja meg,
de az éjszaka vadászó polip küzdelmé-
nek nyomait is felfedezheti. Errefelé kü-
lönösen szeretik a vastag tuskéjú
palavessző tengeri sünt, ami valóban
érdekes jelenség. Már csak azért is, mert
vastag tuskéjébe lépve nem szenvedünk
olykor évekig a mérget fecskendező,
bőrünk alá törött tuskemaradványoktól.

Úszkálva a korallpad fölött, nem kell
különleges szerencsének tartani, ha
előbukkan egy-egy sárgásfejű kék pöty-
työs, a homok fölött kutakodó, jó méte-
res tuskés rája. S ha olykor a vízfelszín
felé pillantunk, vékony hosszú testű
trombitahalakat láthatunk.

A korallzátony kétszáz méter után
hirtelen véget ér. Semmihez nem ha-
sonlítható élmény, amint úszva a sekély
vízből, egyszer csak beleszakadunk a
korallfal mögötti százméteres kékség-
be. A látvány döbbenete után követke-
zik az, amire minden bűvár vágyakozik.

Visszafordulva a meredek korallfal
felé, elénk tárulkozik a víz alatti erdő
vadonja, benne millió állat, és a színor-
gia. Az élő korallok sokfélesége, a ha-

lak színpompája, és a víz kristálytisza kéksége valósággal lenyűgöz. Nem kell mást csinálni, mint feküdni a vízen, és szemlélni az életet. Az áramlat lassan sodor el a természetes filmvászonra képült sziklafal előtt.

Van lehetőség palackos merülésre is. Igaz, ehhez búvárvizsga kell. Húsz dollárért a parttól néhány óra járásra lévő természetvédelmi terület fölött lebeghetsz vagy merülhetsz húsz-harminc méter mélyre. Magam is befizettem erre a ritka alkalomra, s lemerül-

tem. Nos, az ember már csak ember. Mert fentről szemtel ott is. A fenékre érve kólásdobozokat, söröskupakokat és még egy doboz gyufát is találtam. Míg ezeket szedgettem, kecskeméti, kint élő búvárkísérőm meg-

veregette a vállamat, és a távolba mutatott. Egy hatalmas sziklatömb mögül méltóságteljesen úszott elő egy kétmázsányi napóleonhaal. Szűrős szemével egy sötét pillantást vetett felénk, majd púpos hátával unottan úszott el a nagy kékség felé.

A víz alatti erdő épp olyan sérülékeny, mint a szárazföldön erdőnek nevezett élővilág.

Ne fosszuk meg magunkat ezektől a nem pótolható kincsektől!

Pápai Gábor

A Nagy-korallzátony végnapjai?

A Queenslandi Egyetem Tengertudományi Központjának legújabb tanulmánya szerint az Ausztrália keleti partjánál húzódó Nagy-korallzátony nagy része megsemmisül 2050-ig a világtengerek hőmérsékletének emelkedése miatt. A korallok rendkívül érzékenyek a hőmérsékletváltozásra. Már egyetlen fok is drasztikus hatásokkal járhat. A kutatók szerint igen kicsi a lehetősége annak, hogy a korallok alkalmazkodni tudnának a világtengerek hőmérsékleti ingadozásaihoz. A túlzott halászat és a vizek szennyezettsége szintén a korallzátony pusztulásához vezethet. Márpedig a zátonnyal együtt eltűnnek a káprázatos színvilágú halak is, amelyek eddig vonzották a bűvárokat és a turistákat.

(Élet és Tudomány)

Fotó: Násfay házaspár